

Blahoželáme

univ. doc. PhDr.

Jánovi Hvozďíkovi, CSc.

6. októbra 1968 dožil sa univ. doc. dr. Ján Hvozďík, CSc., riaditeľ Krajskej psychologicko-výchovnej kliniky a Strediska pre voľbu povolania v Košiciach a vedúci katedry psychológie Filozofickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, významného jubilea — svojich 50. narodenín.

Polstoročie v živote človeka ešte nie je veľmi veľa, ale je to už dosť dlhá doba, aby pri svedomitej a húževnatej práci vydávala bohaté plody, ako je to aj v prípade nášho jubilanta.

Doc. dr. Ján Hvozďík pochádza z východného Slovenska. Narodil sa v obci Parchovany, okres Michalovce, v roľníckej rodine. Stredoškolské vzdelanie nadobudol na gymnáziu v Košiciach, vysokoškolské na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Ako stredoškolský profesor pôsobil na gymnáziách a učiteľských akadémiách v Bardejove, Dolnom Kubíne a v Michalovciach. Na doktora filozofie bol promován na Filozofickej fakulte UK v Bratislave v r. 1951 po obhájení dizertačnej práce z psychológie. Roku 1953 prešiel na Pedagogickú fakultu UK a r. 1955 na Vysokú školu pedagogickú v Prešove, kde pôsobil ako vedúci Katedry psychológie a pedagogiky až do r. 1959. V tomto roku bol preložený a poverený zriadením Psychologickej výchovnej kliniky v Košiciach. V r. 1965 prešiel na Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave vo funkciu samostatného vedeckého pracovníka, pričom ako externý pracovník i naďalej viedol Krajskú psychologickú výchovnú kliniku v Košiciach, ku ktorej v r. 1967 pribudlo aj Stredisko pre voľbu povolania. Od 1. septembra 1968 pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach ako vedúci Katedry psychológie, na zriadení ktorej má podstatný podiel.

Medzitým r. 1964 získal vedeckú hodnosť kandidáta psychologických vied a r. 1967 po obhájení habilitačnej práce na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave bol menovaný docentom psychológie.

Doterajšiu bohatú činnosť jubilanta možno začleniť do niekoľkých okruhov, ktoré na seba organicky nadväzujú. Je to jeho vyše 25-ročná pedagogicko-výchovná činnosť, ďalej vedecko-výskumná práca, činnosť organizátorsko-metodická a pedagogicko-osvetová.

V oblasti vedecko-výskumnej práce prepracoval sa J. Hvozdič od riešenia čiastkových otázok k vedeckému spracovaniu niektorých kľúčových psychologicko-pedagogických problémov. Jeho vyše 20-ročná výskumná a publikačná činnosť v tomto odbore člení sa chronologicky i tematicky do troch okruhov a etáp.

Prvá od r. 1945 do r. 1952. Ťažisko publikovaných prác a článkov z tohto obdobia je v riešení otázok individuálnej psychológie, psychodaktiky a mravnej výchovy. Charakteristické pre toto obdobie sú najmä dve štúdie, a to „Problém sebahodnotenia žiakov v školskej praxi“ (1948) a „Didaktická sloboda učiteľa“ (1949). Druhú, prehľadnejšiu etapu v odbornej a vedecko-výskumnej činnosti doc. J. Hvozdiča tvorí obdobie od r. 1953 do 1959. V tomto období sa J. Hvozdič, ako jeden z mála našich odborných pracovníkov, venuje úsiliu objasniť špecifickosť pedagogického javu, najmä so zreteľom na jeho vzťah k javom pedagogicko-psychologickým a k predmetu pedagogickej psychológie ako vednej disciplíny. Taký charakter majú najmä práce „K otázke pedagogického javu a o možnosti jeho poznania“ (1954), „O postavení pedagogiky a špeciálnej metodiky na vysokých školách pedagogických“ (1955), „Za vedeckú úroveň školskej výchovno-vzdelávacej praxe“ (1956) a ďalšie.

Tretiu etapu tvoria práce z obdobia od r. 1959 do súčasnosti. Charakterizuje ich dvojaké tematické zameranie. Prvé sa týka štúdií problémov súvisiacich s vnútornou pozíciou žiaka, najmä s jeho postojovou stránkou, motiváciou a záujmami vo vzťahu k škole. Ide hlavne o kandidátsku dizertačnú prácu „Psychologický rozbor postojov žiakov k škole a k učeniu“ (1964) a o výskumnú prácu, vydanú knižne, „Vzťah žiaka k školskej práci“ (1965). Prínos hlavne poslednej zo spomenutých prác vidí odborná kritika v komplexnosti riešenia problematiky, v prepracovaní metodologického prístupu k danej otázke z hľadiska pedagogickej psychológie, ako aj v tom, že sa pokúša o zdolanie veľmi aktuálneho problému súčasnej pedagogickej psychológie, o zachytenie výchovnej činnosti použitých výchovných prostriedkov a metód podľa subjektívneho odrazu v žiakovej osobnosti.

Ďalšie práce z tohto obdobia sú viac-menej z oblasti patopsychológie, čo zrejme súvisí s pôsobením jubilanta na Krajskej psychologicko-výchovnej klinike v Košiciach a na Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Ide hlavne o tieto štúdie: „Intelektové faktory školských neúspechov žiakov“ (1964), „Školské zlyhanie žiakov so zreteľom na jeho etiológiu a vývoj“ (1964), „K analýze osobnosti narušeného dieťaťa z hľadiska nápravno-výchovného“ (1966), „Príspevok k diferenciálnej diagnostike osobnosti prepádavajúceho žiaka“ (1966), „O symptomatológii získaných porúch správania a učenia“

u školskej mládeže" (1967), „K diagnostickej hodnote školského prospechu žiakov" (1967), „Z prieskumu pôsobenia niektorých faktorov na citovú determinovanosť žiackych úspechov v škole" (1967). Syntetizujúci charakter má v tomto smere nová monografia „Psychologický rozbor školských neúspechov žiakov" (v tlači).

Významným rysom celej vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti doc. J. Hvozdíka je tematická aktuálnosť, spätosť s pedagogickou praxou škôl a seriózný metodologický prístup k skúmaným otázkam, opretý o bohatú analýzu faktov.

Treba zdôrazniť, že jubilant sa pritom nikdy neizoloval od životnej praxe a počas celej svojej pôsobnosti rozvinul obdivuhodnú organizátorskú a osvetovo-pedagogickú činnosť. Jemu vďačí za svoj vznik viacero psychologicko-pedagogických pracovísk. Do ďalších rokov mu želáme veľa zdravia a pracovných úspechov.

V. Nevrlá